

Intermediální projekty

- Intermedialita zkoumá vztahy různých médií, která se vzájemně prolínají, a jejich spojením vzniká úplně nové dílo, jehož části od sebe již nejdou oddělit.
- Intermediální projekty nabízejí tvůrcům zažít něco nového, neobvyklého, prostřednictvím tvorby mohou poznávat, že je možné propojovat všechny prostředky uměleckého vyjadřování.
- Propojováním výtvarných, hudebních, ale i dramatických aktivit dochází k posilování účinků vnímání, a především expresivního vyjadřování.
- Intermediální projekty podporují celostní vnímání světa, umožňují tvůrci sebevyjádření, jedinečnou odezvu na podněty vnitřního i vnějšího světa.
- První intermediální projekty - pravěké umění

Akční umění (performance) - akcentuje průběh, odehrává se na pomezí výtvarného umění a divadla; po 2. svět. válce akční umění součástí společenského protestu

Akční malba

Happening (událost, náhoda) - primárně nesměřuje k vytvoření trvalého díla, má povahu akce doložené záznamem, výpovědí, scénářem, fotografií, videem apod. (Baleka, 2002, s. 124).

John Cage (1912–1992), Allan Caprow (1927–2006), Milan Knižák (1940), Tomáš Ruller (1957), Vladimír Havlík (1959) aj.

Výtvarná řada s intermediálními prvky

Východisko: učivo vzdělávací oblasti Umění a kultura (RVP ZV, 2021):

„Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.“

RVP ZV, 2021, s. 87

VÝTVARNÁ ŘADA

VÝCHODISKO: Výběr tématu (umění a kultura) apod.

CO? Asociace – pojmy, které se stanou inspirací pro konkrétní náměty činností

JAK? Přemýšlíme o výtvarné činnosti – jak budou děti výtvarně reagovat na námět

PROČ? Činnost musí vycházet z učiva výtvarné výchovy (co se dítě naučí, jaká je „přidaná hodnota“ výtvarné činnosti – konkrétně pojmenovat) – formulovat cíl, klíčová slova

Návrh minimálně 5 lekcí, které budou tvořit výtvarnou řadu (ne pouze materiálové variace jednoho námětu, mechanické střídání technik, výtvarná popisnost).

Návaznost na jiné vzdělávací oblasti – konkrétní příklady učiva daného ročníku.

Navržené aktivity si vyzkoušet, zdokumentovat, fotodokumentaci zařadit do práce.

Doporučená struktura výtvarné řady:

- Informativní část (třída, časová dotace apod.):
- Téma:
- Zdůvodnění tématu:
- Klíčová slova:
- Formulace cílů:
- Výtvarný problém:
- Výběr techniky (proč):
- Motivace:
- Popis výtvarné řady:
- Reflexe:

(Student/ka odevzdá práci do odevzdávnice, pozn. obrázky mohou být odevzdány ještě v samostatné složce).

•

Okruhy ke zkoušce:

1. Pojetí výtvarné výchovy po roce 1989
2. RVP ZV – vzdělávací oblast Umění a kultura
3. Tvořivost ve výtvarné výchově
4. Výchova uměním, možnosti zprostředkování výtvarného umění
5. Dětský výtvarný projev, typologie kreslířů, diagnostické možnosti DVP
6. Výtvarné vyjadřovací prostředky ve VV na 1. stupni ZŠ
7. Projektování výuky, struktura hodiny VV, formulace cílů lekce
8. Integrované pojetí výtvarné výchovy
9. Řady a projekty ve výtvarné výchově
10. Hodnocení ve výtvarné výchově

Literatura:

Babyrádová, H. (1999). *Symbol v dětském výtvarném projevu*. Brno: MU.

Dvořáková, H. (1996). *Výtvarná výchova: pracovní sešit pro 1.-3. ročník*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.

- Dvořáková, H. (1998). *Výtvarná výchova na prvním stupni II: (pracovní sešit pro výuku výtvarné výchovy ve 4. a 5. ročníku): [učebnice pro základní školy.* Havlíčkův Brod: Tobiáš.
- Exler, P. (2015). *Využití projektové metody ve výtvarné výchově s artefietickými postupy.* Olomouc: Univerzita Palackého.
http://kvv.upol.cz/images/upload/files/vyu%C5%BEit%C3%AD%20projektov%C3%A9%20metody_exler_final.pdf
- Horáček, R. (1998). *Galerijní animace a zprostředkování umění.* Brno: Cerm.
- Kovář, P., & Navrátil, O. Navrátilová Garguláková, M. (Ed.). (2016). *To bych zvládl taky: umění moderny v komiksech.* Brno: Masarykova univerzita.
- Matysová, M., & Štůlová Vobořilová, L. (2018). *Ahoj, socho: městem s otevřenýma očima.* Praha: Galerie hlavního města Prahy.
- Navrátil, O. (2019). *To je starý: umění středověku v komiksech.* Praha: DexonArt.
- Ochrymčuk, L. (1971). *Nápady pro malé výtvarníky: asambláž myšlenek, pokynů, her a umění.* Praha: SPN.
- Ochrymčuk, L., Tichý, J., & Hadlač, J. (1973). *Návštěva mezi obrazy: vyprávění o obrazech a umělcích a řada hravých etud pro obě oči.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Pastorová, M. (2004). *Pojetí Výtvarné výchovy v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura.* Dostupné z <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/43/POJETI-VYTVARNE-VY>
- Roeselová, V. (1995). *Námět ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah.
- Roeselová, V. (2000). *Proudy ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah.
- Roeselová, V. (1997). *Řady a projekty ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah.
- Roeselová, V. (1996). *Techniky ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah.
- Slavík, J. (1997). *Od výrazu k dialogu ve výchově. Artefietika.* Praha: Karolinum.
- Slavík, J. (1999). *Hodnocení v současné škole.* Praha: Portál.
- Slavík, J. (2004). *Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefietiky).* Praha: UK.
- Slavíková, V., Slavík, J., & Eliášová, S. (2019). *Dívej se, tvoř a povídej!: artefietika pro předškoláky a mladší školáky.* Praha: Portál.
- Slavík, J., Slavíková, V. & Hazuková, H. (2000). *Výtvarné čarování.* Praha: UK.
- Stadlerová, H. (2001). *Výtvarná výchova v pojetí integrované výuky.* Brno: MU.
- Stadlerová, H. (2010). *ZOP Zkušenost, odbornost, praxe v psychodidaktické přípravě učitele výtvarné výchovy v primárním vzdělávání.* Brno: MU.
- Stadlerová, H. (ed.) (2005). *S LEHOULINKOU. Alternativy přístupů k předmětu Výtvarné vyjadřovací prostředky.* Brno: MU.
- Šobáňová, P. (ed.) (2016). *Současný stav a perspektivy výtvarné výchovy: Reflexe kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání.* Olomouc: Česká sekce INSEA). Dostupné z <https://www.insea.cz/publikaceCHOVY-V-RAMCI-VZDELAVACI-OBLASTI-UMENI-A-KULTURA.htm/>

Uždil, J. (1984). *Čáry, klikyháky, paňáci a auta: výtvarný projev a psychický život dítěte*. Praha: SPN.

Zhoř, I. (1987). *Škola výtvarného myšlení: metodický materiál pro práci v zájmové výtvarné činnosti*. Brno: Krajské kulturní středisko.

Zhoř, I. (1989). *Škola výtvarného myšlení II: metodický materiál pro práci v zájmové výtvarné činnosti*. Brno: Krajské kulturní středisko.

Zhoř, I. (1995). *Výtvarná výchova v projektech I: [učebnice pro základní školy]: pracovní sešit pro 6. a 7. ročník*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.

Zhoř, I. (c2007). *Výtvarná výchova v projektech: pracovní sešit pro 8. - 9. ročník*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.